

### Čís. 2315.

**Z právních jednání, jež ujednali zástupcové dosud nezapsaného společenstva, nabývá společenstvo práv, jakmile je napotomně schválí.**

(Rozh. ze dne 27. února 1923, R I 166/23.)

Smlouvou ze dne 28. dubna 1919 koupili Jaroslav R. a Bohuslav S. jménem žalujícího družstva, jež bylo zapsáno do rejstříku dne 4. září 1919, od žalovaného nemovitosti. Žalobu družstva na splnění smlouvy, zadanou v roce 1921, procesní soud prvního státního soudu zamítl, neuznáv aktivní legitimace žalujícího družstva, ježto bylo zapsáno do rejstříku teprve po uzavření smlouvy. Odvolací soud zrušil rozsudek prvního soudu a uložil mu, by věc, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Jest sice pravda, že dle § 8 zákona o společenstvech předpokládá se ku právní existenci společenstva zápis do společenstevního rejstříku. V tomto případě stal se zápis teprve po smlouvě dne 4. září 1919 a až do této doby družstvo právně neexistovalo. Z jednání, která byla uzavřena před tímto zápisem, nabývají práv a závazku jen jednající osobně a solidárně. Ručení těchto osob však pomíjí, jakmile společenstvo později zápisem v rejstřík povstavší, právní jednání, jménem jeho předsevzaté, v zákonné formě schválí. Není proto třeba nějakého zvláštního postupu, nýbrž tímto schválením společenstvo samo vstupuje v práva a závazky, jednáním založené, na místo osob, za ně jednajících. Jen tenkrát, kdyby společenstvo po zápisu do rejstříku jednání neschválilo, ručily by osoby, před zápisem jednavší, za ně osobně a nedílně a naopak zase z něho práva nabývaly. Není sporu o tom, že Jaroslav R. a Bohuslav S. smlouvu ze dne 28. dubna 1919 se žalovaným jménem žalujícího družstva uzavřeli. Při vyjednávání byly si obě strany úplně toho vědomy, že koupě uzavírá se jménem nově založeného družstva stavebního. Jde jen o to, zda smlouva ta byla družstvem schválena. A tu dlužno v úvahu vzít, že žalovaný po zápisu žalujícího družstva do společenstevního rejstříku sám domáhal se žalobou určení, že smlouva, o niž jde, je neplatná a nezávazná. V tomto sporu uznával žalovaný žalující družstvo za svou protistranu. Žalující družstvo také do sporu vstoupilo, aniž namítalo nedostatek pasivní legitimace, naopak vyvracelo důvody žaloby, domáhajíc se zamítnutí žaloby. A když tato žaloba byla právoplatně zamítnuta, podalo družstvo na žalovaného tuto žalobu na plnění kupní smlouvy ohledně prodaných pozemků. Již z těchto okolností bylo by lze souditi, že žalující družstvo jednání Jaroslava R-a a Bohuslava S-a schválilo. Pak-li však prvnímu soudu tyto skutečnosti ku přesvědčení nestačily, nezbývalo mu nic jiného, než vyhlásiti žalující družstvo, by se vyjádřilo, zda jednání schválilo, by nabídlo důkazy, a tyto provést. Bude-li pak souhlas prokázán, bude tím odstraněn i nedostatek aktivní legitimace.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l r e k u r s u .

D ů v o d y :

Odvolací soud posoudil věc správně po stránce právní. Prohlášení, o něž opírá se žalobní nárok, je z 28. dubna 1919, žalující družstvo

bylo teprve 4. září 1919 zapsáno do rejstříku společenstev. Prohlášení to podepsáno je žalovaným a adresováno na žalující družstvo, osoby podepsavší je mimo žalovaného byly podle úředního vysvědčení v době vzniku jeho členy představenstva, dopis žalovaného z 5. září 1919 adresován je taktéž na žalující družstvo, a mimo to žaloval nynější žalovaný na neplatnost kupní smlouvy ne osoby, prohlášení ono podepsavší, nýbrž družstvo, vystupující nyní proti němu jako žalobce. Z uvedeného lze jediné usouditi, že ony osoby nejednaly vlastním jménem, nýbrž že jednaly za společenstvo, jež mělo býti teprve zřízeno, že to bylo známo i žalovanému, jenž svým dalším jednáním uznával družstvo za druhou smluvní stranu. Bylo proto na žalovaném, by prokázal, že žalující družstvo dodatně neschválilo smlouvy, sjednané mezi ním a osobami, jež jednaly jménem družstva, byť i jako nezmocnění jednatelé, neboť veškeré uvedené okolnosti nasvědčují tomu, že smlouva byla žalující stranou dodatně schválena. Ježto procesní soud o tomto schválení vůbec nejednal, nařídil odvolací soud právem, by jednání bylo v tomto směru doplněno.

### Čís. 2316.

**Přerušení valutových sporů (nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.).**

**Lhostejno, kdy měna zažalované pohledávky stala se spornou.**

(Rozh. ze dne 27. února 1923, R I 197/23.)

Soud první stolice přerušil sporné řízení dle nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. Rekursní soud návrh na přerušení zamítl. Důvody: Prvý soud přerušil řízení proto, že ve sporu jde o pohledávku, která vznikla před 26. únorem 1919 a že žalovaný tehdy bydlil v republice Rakouské a žalobce v republice Československé. To ovšem jest správně a stěžovatel toho nepopírá. Leč podmínkou přerušení jest, aby šlo o pohledávku v rakouských korunách a aby měna byla spornou. Tu dlužno uvážiti, že ze souhlasného přednesu stran jest patrné, že žalovaný splatil na pohledávku v květnu 1919, tedy po 26. únoru 1919, a po měnové rozluce 10.000 Kč, že tedy platil v československých korunách. Z toho plyne, že žalovaný sám uznával, že jde o pohledávku v korunách československých splatnou a v československých korunách platil. Také nebyla v rozepři vůbec uplatňována spornost měny a nedostatek námitky té nemůže býti nahrazen pouhým písemným podáním strany, nehledíc ani k tomu, že námitka byla přednesena tímto přípravným spisem teprve v pokročilém období sporu, tedy opožděně a očividně jen proto, by spor byl protahován. Nejde tu tedy o pohledávku v rakouských korunách, ježto žalovaný sám platil na ni v korunách československých a tedy ji za tak splatnou uznával a není měna sporná.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Žalobce, vymáhaje zbytek pohledávky, vzniklé před 26. únorem 1919, navrhuje, by žalovaný byl odsouzen zaplatiti mu 35.000 K (bez